

Pieņemts spriedums lietā par drošības naudas iemaksu, iesniedzot kasācijas sūdzību

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2008-07-01 „Par Civilprocesa likuma 458. panta pirmās un ceturtās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 92. pantam”.

Satversmes 91. pants noteic, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā, bet Satversmes 92. pants nodrošina ikvienas personas tiesības aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.

Saskaņā ar apstrīdētajām normām, iesniedzot kasācijas sūdzību, iemaksājama drošības nauda piecdesmit latu apmērā; drošības nauda nebija jāmaksā personām, kuras saskaņā ar likumu vai tiesas vai tiesneša lēmumu ir atbrīvotas no valsts nodevas (izskatot lietu pirmajā vai apelācijas instancē). 2008. gada 25. jūnijā stājās spēkā Civilprocesa likuma grozījumi, proti 458. panta ceturtā daļa tika papildināta ar teikumu šādā redakcijā: „Tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, var pilnīgi vai daļēji atbrīvot personu no drošības naudas samaksas.”

Lieta tika ierosināta pēc Mihaila Kondakova konstitucionālas sūdzības, kurā bija norādīts, ka apstrīdētās normas paredz iespēju personu atbrīvot no drošības naudas samaksas kasācijas instancē tikai gadījumos, kad persona pirmajā vai apelācijas instancē bija atbrīvota no valsts nodevas samaksas. Netiek ņemts vērā, ka tiesas procesa laikā personas materiālais stāvoklis var būtiski pasliktināties.

Satversmes tiesa konstatēja, ka, neparedzot mehānismu, kā trūcīgas personas varētu pilnīgi vai daļēji atbrīvot no pienākuma samaksāt drošības naudu par kasācijas sūdzības iesniegšanu, likumdevējs šīm personām liedza iespēju iesniegt kasācijas sūdzību. Tiesa norādīja, ka demokrātiskā tiesiskā valstī nav pieļaujams tiesas nolēmumu pārsūdzēšanu padarīt atkarīgu no personas finansiālajām iespējām.

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 92. pantam tikai attiecībā uz konstitucionālās sūdzības iesniedzēju un nav spēkā no 2007. gada 24. oktobra, proti, brīža, kad viņš iesniedza kasācijas sūdzību.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” dienā. Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274